

i den Patriotisme, han har vilst at være i Besiddelse af, en Patriotisme, som jeg anerkjender i fuldt Maal, vil have tilstrækkeligt Værn mod at forlise noget af vor Taknemmelighed ved at fratræde i urette Dieblik. Det Ansvar, som vi have, jeg siger det atter, er at stemme efter vor samvittighedsfulde Overbeviisning, og naar vi gjøre det, tænker jeg, at vi frimodigt kunne gaae til Afstemning; dette ønsker jeg at være mit sidste Ord i denne Sag.

Conseilspræsidenten: Jeg skal blot erklære min fuldkomne Uformaaenhed til at forstaae den Forskjel, som den ærede Taler, der nu satte sig, vilde etablere mellem, hvad jeg opfattede som Meningen af de Ytringer, der faldt fra Landstingsmanden for 7de Kreds (Skeel), og den virkelige Mening af disse, men det gjør jo egentligt ikke saa væsentligt til Sagen. Jeg skulde heller ikke have trøttet Landstinget med en Gjentagelse af min tidligere Erklæring, hvis det ikke var forekommet mig naturligt og nødvendigt ligeoverfor de Ytringer og de Tvivl, som fremkom fra den omtalte ærede Landstingsmands (Skeel) Side, at jeg gjentog, hvad jeg tidligere havde sagt om Ministeriets Stilling til denne Sag. Jeg gjorde det særligt paa Grund af det personlige Forhold, hvori jeg tidligere har staaet til den ærede Landstingsmand.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal blot tillade mig at gjøre et Par smaa Bemærkninger til, hvad den ærede Ordfører for Udvalgets Fleertal har udtalt. Den ærede Ordfører beklagede saaledes, at jeg ikke formaaede at stille Mere i Udsigt med Hensyn til § 75 i Grundloven end en Røst for Kirken. Jeg skal dertil sige, at det vissest er meget let at sætte sig hen og skrive et Forslag til en Forsatning, men et andet Spørgsmaal er det, hvorvidt det er muligt at føre det igjennem. Een Ting beder jeg her bragt i Erindring, og det er, at her maa regnes med mange Factorer, at Forsætningen og Betingelsen for en Kirkeforsatning neppe ere tilstede i Menighederne, at man maa vogte sig for at ville skabe Forsatninger, som ikke ere begrundede paa et tilstedeværende Liv,

og hvor Lidet tidligere Ministre have kunnet udrette i saa Henseende, hvilket jo er den ærede Ordfører tilstrækkeligt bekiendt. Naar han dernæst dvælede ved mine Bemærkninger om det Program, som jeg agtede at opstille med Hensyn til kirkelige Reforme, da vil jeg udtrykkeligt her fremhæve, at dette jo er en Sag, der ikke foreligger i nærværende Dieblik. Men naar jeg iøvrigt før sagde, at mit Program var det samme som Biskop Kierkegaards, og Ordføreren dertil har svaret, at det ikke havde været muligt for ham at finde noget saadant i Biskop Kierkegaards Udtalelser, da maa jeg gjøre opmærksom paa, at man vel ogsaa paa anden Maade kan komme efter, hvad Biskop Kierkegaard har tænkt paa at forelægge for en Kirkecommission, og at det navnlig er beroende hos mig, hvad han i saa Henseende havde ijsinde.

Brasch: Naaget jeg meget vel indseer, at det vilde føre noget vidt, naar hvert enkelt Medlem vilde motivere sin Afstemning, saa kan jeg dog ved nærværende Leilighed ikke undlade at gjøre det for mit Vedkommende. Jeg skal da gjøre den Bemærkning, at, naaget jeg har indleveret et meget stort Antal Adresser imod det foreliggende Lovforslag, og naaget jeg ikke kan indsee, hvorledes dette Lovforslags Ophjælse til Lov skulde kunne blive heldbringende for Kirken, saa agter jeg dog at stemme for Forslagets Overgang til 3die Behandling, idet jeg finder, at de Følger, som Forslagets Forkastelse i nærværende Dieblik vilde føre med sig, ere saa alvorlige, at jeg kun kan ønske, at Sagen maa blive underkastet en fyldigere Behandling, og at den maa gaae til 3die Behandling, for at det derved kan vise sig, om ikke de Vanskeligheder, der nu ere tilstede, maatte kunne overvindes. Jeg skal naturligtvis tilføie, at jeg forbeholder mig fuldstændig Frihed ved Afstemningen til 3die Behandling, hvis det maatte vise sig, at dette mit Haab ikke gaaer i Opsyldelse.

Madvig: Efter den særdeles bestemte Erklæring, som den høitærede Conseilspræsident har afgivet, seer jeg ikke, hvad der skulde vindes ved at udsætte Sagens Afgjørelse til 3die